

## Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (\*)

24 AUGUSTUS 1998

### VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

**betreffende de berekening van de  
financiële impact van de aan de kiezer  
voorgestelde partijprogramma's**

(Ingediend door de heer Pieter De Crem)

### TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In een democratie dingen meerdere partijen naar de gunst van de kiezer, meestal aan de hand van een uitgebreid programma, waarin de partij de concrete vertaling inschrijft van haar doelstellingen en idealen.

Dat kan evenwel slechts een eerste stap zijn in een effectief besluitvormingsproces. De realisatie van de voorstellen heeft noodzakelijkerwijze een budgettaire impact. De vaststelling van de kostprijs van de voorgestelde maatregelen, moet de kiezer in staat stellen een bewuste en weloverwogen keuze te maken. Verder dient elke partij bij de publicatie van haar programma een prioriteitenlijst en een financieel plan voor te leggen. Op die manier kan de kiezer zelf vaststellen in welke mate een bepaalde politieke partij als een *bonus pater familias* zal omgaan met de overheidsfinanciën.

Het spreekt voor zich dat de kiezer op een objectieve manier moet kunnen worden voorgelicht en geïnformeerd. Dit voorstel wil daartoe bijdragen door

(\*) Vierde zitting van de 49<sup>ste</sup> zittingsperiode

## Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (\*)

24 AOÛT 1998

### PROPOSITION DE LOI SPECIALE

**relative au calcul de  
l'incidence financière  
des programmes électoraux**

(Déposée par M. Pieter De Crem)

### DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans une démocratie, plusieurs partis briguent les voix des électeurs et leur présentent généralement à cet effet un programme détaillé exposant la manière dont ils comptent réaliser leurs objectifs et idéaux.

Ce programme ne constitue toutefois qu'une première étape du processus décisionnel proprement dit. La mise en oeuvre des propositions a nécessairement une incidence budgétaire. La connaissance du coût des mesures proposées doit permettre à l'électeur d'opérer un choix en connaissance de cause. Chaque parti sera également tenu de présenter une liste de priorités et un plan financier lors de la publication de son programme. L'électeur pourra ainsi déterminer dans quelle mesure un parti politique gèrera les finances publiques en bon père de famille.

L'électeur doit être informé objectivement. La présente proposition tend à faire en sorte qu'il en soit ainsi en chargeant la Cour des comptes de contrôler

(\*) Quatrième session de la 49<sup>ème</sup> législature

het instellen van een verplichte controle van de verstrekte financiële gegevens door het Rekenhof. Het kan daarbij uiteraard niet de bedoeling zijn dat dit Hof een opportunitéitscontrole zou uitoefenen op de voorgestelde maatregelen. Integendeel, over de maatregelen zelf kan geen uitspraak worden gedaan, wel over de juistheid van de door de partijen aangekondigde financiële gevolgen.

Dat deze maatregel de geloofwaardigheid van de politieke partijen en van de politiek in het algemeen ten goede zou kunnen komen, staat buiten kijf. Daarom wordt voorgesteld deze verplichting reeds in te voeren bij de eerstvolgende vernieuwing van Kamer, Senaat en regionale raden. Later kan eventueel worden overwogen een analoge regeling in te voeren voor de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen.

P. DE CREM

les données financières fournies. Il n'entre évidemment pas dans nos intentions de soumettre les mesures présentées à un contrôle d'opportunité: la Cour se prononcerait uniquement sur l'exactitude de l'incidence financière avancée par les partis et non sur les mesures proprement dites.

La mesure proposée ne peut que renforcer la crédibilité des partis politiques et du monde politique en général. C'est pourquoi nous proposons qu'elle entre en vigueur dès le prochain renouvellement de la Chambre, du Sénat et des conseils régionaux. Une réglementation analogue pourrait éventuellement être envisagée ultérieurement pour les élections provinciales et communales.

## VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

### Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

### Art. 2

Voor de toepassing van deze wet moet worden verstaan onder:

1° «politieke partij»: de vereniging, al dan niet met rechtspersoonlijkheid, van natuurlijke personen die aan de verkiezingen van Kamer en Senaat deelneemt en kandidaten voordraagt in elk kiesarrondissement van een gemeenschap of een gewest en waarvan het statuut kadert binnen de wettelijke en reglementaire voorschriften;

2° «kiesprogramma»: de gezamenlijke uitgangspunten, doelstellingen en strategie van een politieke partij voor een bepaalde periode volgend op de verkiezingen;

3° «kostenraming»: een voorlopige berekening van de kosten en baten die inherent verbonden zouden kunnen zijn aan de uitvoering van het vooropgestelde kiesprogramma;

4° «financieel plan»: een voorafbeelding van de invloed van de onder de kostenraming opgenomen bedragen op de begrotingen van de door de betrokken partij vooropgestelde komende jaren;

5° «prioriteitenlijst»: het document waarop de betrokken partij aanduidt wat voor haar, in afdalende volgorde, de meest dringende elementen van het kiesprogramma zijn die prioritair dienen te worden gerealiseerd.

### Art. 3

Elke politieke partij moet bij de publicatie van haar kiesprogramma een raming van de kostprijs van de daarin voorgestelde maatregelen opnemen. Daarnaast moet een prioriteitenlijst en een financieel plan worden opgesteld.

Het kiesprogramma, de kostenraming, de prioriteitenlijst en het financieel plan moeten ten laatste 35 dagen voor de dag waarop de verkiezingen worden georganiseerd, worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

## PROPOSITION DE LOI SPECIALE

### Article 1<sup>er</sup>

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

### Art.2

Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par:

1° «parti politique»: l'association de personnes physiques, dotée ou non de la personnalité juridique, qui participe aux élections de la Chambre et du Sénat et présente des candidats dans chaque arrondissement électoral d'une communauté ou d'une région et dont le statut est conforme aux prescriptions légales et réglementaires;

2° «programme électoral»: l'ensemble des principes de base, objectifs et stratégies devant présider à l'action d'un parti politique durant une période déterminée faisant suite aux élections;

3° «estimation des coûts»: un calcul provisoire des coûts et profits que pourrait engendrer la mise en oeuvre du programme électoral présenté;

4° «plan financier»: une préfiguration de l'incidence des montants figurant dans l'estimation des coûts sur les budgets des années à venir prises en considération dans le programme du parti concerné;

5° «liste des priorités»: le document dans lequel le parti concerné indique par ordre décroissant quels sont pour lui les points les plus urgents du programme électoral qu'il convient de réaliser par priorité.

### Art. 3

Chaque parti politique présente, lors de la publication de son programme électoral, une estimation du coût des mesures qui y sont proposées. Il établit en outre une liste des priorités et un plan financier.

Le programme électoral, l'estimation des coûts, la liste des priorités et le plan financier sont publiés au *Moniteur belge* au plus tard 35 jours avant la date des élections.

Art. 4

Ter verificatie van de door de partijen verstrekte gegevens worden de in artikel 3 bedoelde documenten voorgelegd aan het Rekenhof. Dit onafhankelijke orgaan spreekt zich binnen 10 dagen na de bekendmaking bedoeld in artikel 3 uit over de financiële correctheid van de verstrekte gegevens.

Art. 5

Deze wet is van toepassing op de eerstvolgende verkiezingen ter vernieuwing van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad.

26 juni 1998

P. DE CREM  
D. PIETERS  
Y. LETERME  
A. VAN HAESENDONCK  
I. VAN KESSEL  
J. VAN OVERBERGHE  
S. VERHERSTRAETEN  
L. WILLEMS

Art. 4

Les documents visés à l'article 3 sont soumis à la Cour des comptes pour vérification des données fournies par les partis. Cet organe indépendant se prononce sur l'exactitude financière de ces données dans les dix jours de la publication visée à l'article 3.

Art. 5

La présente loi s'applique aux prochaines élections organisées en vue du renouvellement du Conseil de la Région wallonne, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale.

26 juin 1998